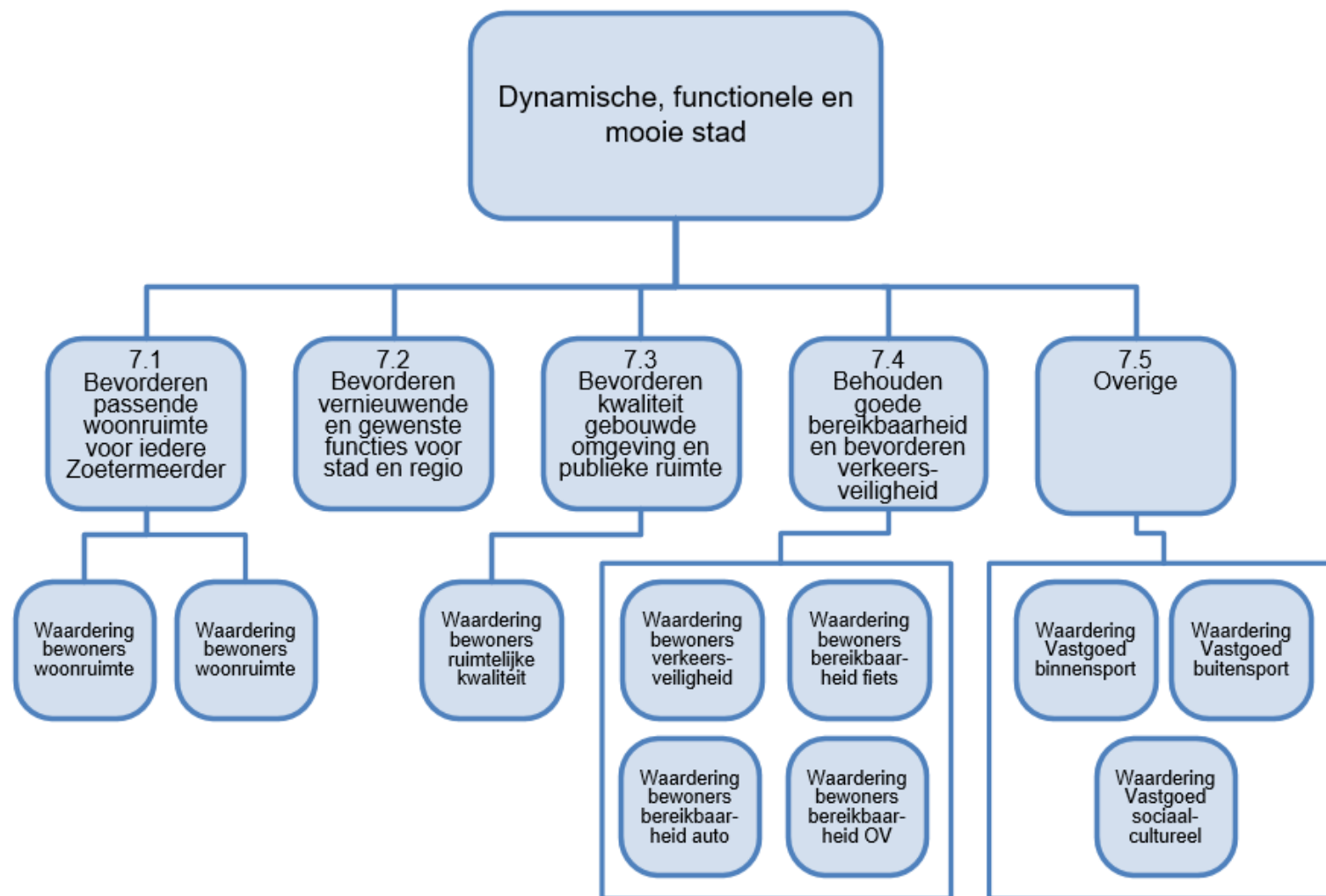

Programma 7 Inrichting van de stad

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Dynamische, functionele en mooie stad

Inrichting van de stad: Sturen op goede groei

Zoetermeer groeit – en dat willen we goed doen. De inrichting van onze stad vraagt om slimme keuzes, op het juiste moment, op de juiste plek. Met stedelijk programmeren vertalen we onze langetermijnvisie naar een concreet stadsprogramma en gebiedsagenda's voor de komende tien jaar. Zo creëren we overzicht, samenhang en handelingsperspectief om gericht te sturen op een leefbare, duurzame en inclusieve stad.

De opgaven zijn groot: woningbouw, mobiliteit, klimaatadaptatie, leefbaarheid en sociale samenhang. Tegelijkertijd groeit het besef dat strategisch handelen noodzakelijk is. Daarom is er een kwartiermakersopdracht gestart om de strategische oriëntatie van onze organisatie te versterken en te verankeren.

Onze aanpak:

- We denken vooruit: door op tijd in te spelen op grote opgaven, kunnen we beter plannen en investeren.
- We werken vanuit een duidelijke visie: de Omgevingsvisie 2040 en de Omgevingswet geven richting aan onze keuzes.
- We doen het samen: bewoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn actief betrokken.
- We kijken verder dan onze grenzen: samenwerking in de regio is essentieel om maatschappelijke impact te vergroten.

Speerpunten 2026: Wat gaan we hiervoor doen?

Woonbeleid en volkshuisvesting

In 2026 voeren we het nieuwe woonbeleid Woningbouw als aanjager uit. Met het Volkshuisvestingsprogramma geven we richting aan de woningbouwopgave in samenhang met zorg, welzijn en voorzieningen.

Omgevingsprogramma Kwaliteit van de Leefomgeving

We starten met het omgevingsprogramma dat richting geeft aan ruimtelijke kwaliteit in Zoetermeer. Het programma omvat onder meer deelprogramma's voor een toekomstbestendige buitenruimte, bouwkwaliteit, cultureel erfgoed en een gezond leefmilieu, en ondersteunt opgaven zoals woningbouw, klimaatadaptatie en leefbaarheid.

Duurzaam en toegankelijk vastgoed

We verduurzamen gemeentelijk vastgoed en verbeteren de toegankelijkheid van voorzieningen.

Gebiedsontwikkeling en participatie

We werken aan 69 projecten, met nadruk op kwaliteit, duurzaamheid en betrokkenheid van bewoners.

Verkeer en mobiliteit

We verbeteren de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefkwaliteit, met o.a. lightrail en snelle busverbindingen.

Vorbereiding Regiodeal

We starten met de uitvoering van de Regiodeal Zuid-Hollandse Groeikernen om de leefbaarheid in kwetsbare wijken te versterken.

Doelstellingen

Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder

Steeds meer inwoners zoeken een woning die past bij hun levensfase, gezinssituatie of zorgbehoefte. Tegelijkertijd is de druk op de woningmarkt groot. Daarom werken we in 2026 verder aan het realiseren van voldoende, betaalbare en passende woningen voor alle doelgroepen. We kiezen voor een samenhangende aanpak waarin woningbouw wordt gekoppeld aan leefbaarheid, voorzieningen en ondersteuning. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de huisvesting van kwetsbare groepen, de koppeling tussen wonen en zorg, en het versnellen van woningbouwprojecten.

We kijken vooruit en stemmen onze keuzes af op toekomstige ontwikkelingen in de stad en regio. Om deze opgaven goed uit te voeren, is extra inzet nodig. De complexiteit en omvang van het werk vragen om versterking van de ambtelijke capaciteit. Alleen zo kunnen we zorgen dat plannen niet alleen worden gemaakt, maar ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. Samen met onze partners bouwen we aan een stad waarin iedere Zoetermeerder een passende woning kan vinden — nu én later.

Om de hieronder beschreven inzet op het gebied van wonen daadwerkelijk te realiseren, zijn aanvullende middelen en capaciteit noodzakelijk. Dit is op dit moment nog niet nader te duiden omdat hierover nog gesprekken worden gevoerd. De uitvoering van het Volkshuisvestingsprogramma vraagt om structurele inzet op programmasturing, monitoring en samenwerking met partners. Ook specifieke projecten zoals de OAU-aanpak dragen bij aan de woningbouwopgave en vragen om ondersteuning. Daarnaast is versterking van de personele capaciteit nodig om de toenemende complexiteit en werkdruk op te vangen. Deze onderdelen worden toegelicht bij de beleidswijzigingen.

De kern van de inzet in 2026 is:

Uitvoeringsprogramma Volkshuisvestingsprogramma ‘Stad in Balans’

We voeren het programma ‘Stad in Balans’ uit via een gebiedsgerichte aanpak. Daarbij brengen we balans in de woningvoorraad met aandacht voor leefbaarheid en een divers woningaanbod.

Meerjarige prestatieafspraken 2025–2028

De [afspraken](#) met woningcorporaties en huurdersorganisaties richten zich op meer en snellere nieuwbouw als aanjager van Zoetermeer 2040, het versterken van de leefbaarheid en veerkracht in de wijken Meerzicht, Buytenwegh en Seghwaert, wonen met welzijn en zorg in alle levensfasen, goede huisvesting voor aandachtsgroepen en duurzame, betaalbare woonkwaliteit. Deze afspraken sluiten aan bij de regionale woondeal.

Uitvoeringsagenda Woonzorgvisie 2025–2028

Om de koppeling tussen wonen, welzijn en zorg te versterken, zetten we in op de samenwerking met welzijn- en zorgaanbieders. De [uitvoeringsagenda](#) bevat afspraken over passend en gevarieerd (geclusterd en zorggeschikt) woonaanbod, het meedoen in de wijk en zorgaanbod op maat.

Huisvestingsverordening

De actualisatie van de huisvestingsverordening richt zich op het verdelen van woonruimte, met aandacht voor lokaal maatwerk en het faciliteren van (tijdelijke) huisvesting voor aandachtsgroepen. Hiermee wordt een verbetering van schaarse woonruimte en doorstroming op Zoetermeerse woningmarkt beoogd.

Uitvoering woondeal en versnelling woningbouw

We versnellen procedures, benutten binnenstedelijke locaties en versterken de samenwerking met marktpartijen om de woningbouwopgave te realiseren binnen de kaders van de woondeal.

Monitoring woningbouw

Met een geactualiseerde woningbouwmonitor volgen we de voortgang van de woningbouwopgave. Deze monitoring stelt ons in staat om tijdig bij te sturen, te rapporteren en knelpunten te signaleren.

Dakenaanpak (OAU)

Naast reguliere woningbouw benutten we bestaande gebouwen beter via de aanpak Optoppen–Aanplakken–Uitplinten (OAU). Deze innovatieve methode voegt woningen toe in bestaande buurten en combineert dit met vergroening, klimaatadaptatie en samenwerking met corporaties, VvE's en andere vastgoedeigenaren.

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio

Zoetermeer wil ruimte bieden aan nieuwe functies die bijdragen aan een sterke, vitale stad. We streven naar een gevarieerd en toekomstbestendig voorzieningenniveau, met aandacht voor onderwijs, zorg, welzijn, cultuur en sport. Daarbij kijken we vooruit en combineren we functies slim in de ruimte.

We ondersteunen ook initiatieven van buiten de gemeente. Door een faciliterende rol te nemen, geven we vernieuwende ideeën de ruimte om bij te dragen aan de kwaliteit van leven in de stad. De uitvoering vraagt om een samenhangende aanpak én extra capaciteit, zodat we plannen ook echt kunnen realiseren.

Omgevingsplan

Met de komst van de Omgevingswet hebben we meer ruimte om zelf richting te geven aan de fysieke leefomgeving. In 2026 zetten we belangrijke stappen in de ontwikkeling van een nieuw, samenhangend omgevingsplan dat past bij onze ambities. We werken aan:

- De eerste wijziging van het omgevingsplan voor het buitengebied, waarin we regels uit bestaande bestemmingsplannen en verordeningen bundelen.
- De tweede wijziging, waarin we de regels voor de woonwijken samenbrengen en milieuregels uit de bruidsschat (zoals bodem en geluid) overnemen.
- Het omgevingsplan voor het Hart van Meerzicht, waarin we de fysieke en sociale ontwikkeling van het gebied vormgeven in samenhang met de plannen voor woningbouw, winkelcentrum en buitenruimte.

Zo bouwen we stap voor stap aan een duidelijk en toekomstgericht omgevingsplan dat ruimte biedt aan initiatieven én de kwaliteit van de leefomgeving beschermt.

Stationsgebied Zoetermeer

In 2026 werken we aan een samenhangend ontwerp voor het stationsgebied, als basis voor toekomstige plannen. We bereiden de vernieuwing van de Nelson Mandelabrug voor en onderzoeken hoe we veilige verbindingen kunnen maken voor fietsers, voetgangers en de nieuwe snelle busverbinding (BRT LeiZo).

Het doel is een aantrekkelijk, goed bereikbaar gebied dat aansluit op het Entreegebied en klaar is voor de toekomst. We maken een business case en doorlopen een zorgvuldig besluitvormingsproces, met betrokkenheid van bewoners en aansluiting op het Omgevingsprogramma Entree en de mobiliteitsvisie.

Programma Binnenstad

Om de uitvoering van de Visie Binnenstad 2040 een vervolg te geven en daarmee realisatie van de door de raad vastgestelde ambities voor de Binnenstad dichterbij te brengen heeft het college de Uitvoeringsstrategie 2024-2030 vastgesteld en heeft de Raad budget toegekend voor de komende 7 jaar. Het einddoel is een levendige, gezonde en goed bereikbare binnenstad, met ruimte voor wonen, economie, voorzieningen, cultuur, mobiliteit, duurzaamheid en gezondheid. Dit doen we in samenhang met de vastgestelde mobiliteitsstrategie Binnenstad 2040 en de verdere uitvoering van de programmering, altijd in nauwe samenwerking met de omgeving en onze partners in de Stad. Uiteraard in lijn met Z2040 en de Ruimtelijke Strategie waarbij de Binnenstad wordt gekenmerkt als een stedelijk leefmilieu samen met de Entree.

In 2026 werken we nog verder samen met onze partners aan de uitvoering van de Visie Binnenstad 2040 door middel van de Uitvoeringsstrategie Binnenstad 2024–2030. We ronden zes (van de 11 lopende) projecten af (Lux 70, Engelandlaan 140 en 270, Delfsewallen, Cadenza 2 en het Centraal Park). Voor de opening van het Park zal dit samen met de stad en haar bewoners worden gevierd. We ronden de haalbaarheidsfase van deelgebieden 1, 3 en 5A af en gaan voor de volgende fase (uitvoering) naar de Raad. Hierin zit ook de eerste nieuwe basisschool van de Binnenstad. Daarnaast starten we de haalbaarheidsfase van een volgend deelgebied op (Centrum West e.o. project 12) en ronden de aanbesteding van Markt 10 af. Ook maken we afspraken over nieuwe samenwerkingen, tekenen we overeenkomsten en starten met nieuwe bouwprojecten waardoor we zorgen voor een continue bouwstroom. Het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad noordelijk deel wordt voorgelegd aan de raad, er komt een integraal plan voor de energietransitie in de binnenstad en wordt er gestart met de herijking van het Beeldkwaliteitsplan van de historische kern, de Dorpsstraat.

Programma Entree

In 2026 zetten we flinke stappen in het Entreegebied. We werken samen met de ontwikkelaars voor een aantal kavels de bouwplannen uit, zodat we echt richting bouw en realisatie kunnen. Ons doel: in de tweede helft van 2026 de eerste schop in de grond. De bouw van Terra Nova loopt door en ook het ontwerp voor de openbare ruimte werken we verder uit, samen met inwoners en betrokkenen. Zo zorgen we ervoor dat de Afrikaweg gaat veranderen in een stadsstraat, met levendige plinten waar straks winkels en voorzieningen komen. Voor de eigen grondposities onderzoeken we of we kunnen versnellen. Tenslotte maken we een monitoringsplan om in de komende jaren bij te kunnen sturen waar nodig.

Het einddoel? Een nieuwe stadswijk met zo'n 7.000 woningen, werkplekken, voorzieningen, duurzame mobiliteit en een gezonde leefomgeving. Kortom: een levendige plek die de binnenstad en het station beter met elkaar verbindt.

Programma Meerzicht

In 2026 starten we met de uitvoering van project 1 in het Hart van Meerzicht: sloop van een kantoor en deel van het winkelcentrum, realisatie van 86 woningen en een derde trekker, renovatie van het winkelcentrum en ontwerp van de buitenruimte aan de Eesterwaard.

In de Bossenbuurt werken we aan een buitenruimteplan voor het Bossenpark, aansluitend op de verduurzaming van de flats. Bewoners zijn al betrokken via het digitaal bewonerspanel. Ook starten we met activiteiten in de nieuwe gemeenschapshub in de voormalige kerk de Oase.

Doel is het versterken van de leefbaarheid en sociale samenhang: een aantrekkelijk winkelcentrum, een uitnodigend park en een plek waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten ondernemen.

We maken een omgevingsplan voor Hart van Meerzicht, ontwerpen de buitenruimte en betrekken bewoners actief. Voor het Bossenpark en de gemeenschapshub werken we samen met bewoners aan plannen en uitvoering.

Dutch Innovation Park

In 2026 werken we aan de verdere ontwikkeling van het Dutch Innovation Park. We stimuleren economische groei en werkgelegenheid door het aantrekken van innovatieve bedrijven, het stimuleren van startups en behouden ruimte voor banen in toekomstgerichte sectoren zoals IT en technologie. Daarnaast zetten we in op sociale inclusie en talentontwikkeling. Via samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid bevorderen we talentontwikkeling, ondernemerschap en een inclusieve arbeidsmarkt.

PING Properties heeft voor TNO een deel van het voormalige Siemens-complex verduurzaamd. De verduurzaming van werklocaties wordt voortgezet. Ter ondersteuning hiervan is een verdichtingsstudie uitgevoerd die inzicht geeft in de mogelijkheden binnen de geldende bestemmingsplannen.

De herinrichting van de Bleiswijkseweg verloopt volgens planning. De deelfietsvoorziening wordt goed benut en blijft ook in 2025 en 2026 beschikbaar voor studenten, als onderdeel van de OV-keten. De pijlers Onderwijs en werkgelegenheid worden in programma 1 verder toegelicht.

Programma Buytenwegh

In 2026 zetten we belangrijke stappen in de gebiedsaanpak Buytenwegh. Op basis van een brede wijkverkenning, uitgevoerd in samenwerking met bewoners, maatschappelijke partners en woningcorporaties, werken we aan een gedragen strategie voor de toekomst van de wijk. De focus ligt op vier centrale thema's: een toekomstbestendig winkelcentrum en voorzieningen, een veilige en leefbare openbare ruimte, passende woningen en woningkwaliteit, en sociale cohesie en samenwerking. We starten met de uitwerking van een wijkmeerjarenplan waarin concrete acties, doelstellingen en investeringen worden benoemd. Dit plan sluit aan bij de Visie Zoetermeer 2040 en de ruimtelijke strategie.

We betrekken bewoners en partners actief bij het proces, bouwen voort op bestaande netwerken en initiatieven, en zetten in op het versterken van samenwerking. Door successen zichtbaar te maken, willen we het vertrouwen en de energie in de wijk vasthouden en verder uitbouwen.

Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte

Ruimtelijke kwaliteit staat centraal in Zoetermeer. We willen dat nieuwe ontwikkelingen goed passen in hun omgeving en bijdragen aan een aantrekkelijke, functionele en toekomstbestendige stad. Dat vraagt om een slimme mix van functies, aandacht voor diversiteit en een sterk ruimtelijk ontwerp.

Elke ontwikkeling wordt beoordeeld in relatie tot de omgeving én de bredere regionale context. Veel opgaven vragen om afstemming en samenwerking met andere gemeenten en partners. Alleen zo kunnen we de ruimtelijke kwaliteit versterken — lokaal én regionaal.

Ruimtelijke koers van het Rijk en de provincie Zuid-Holland

De Rijksoverheid en de provincie Zuid-Holland zetten stevig in op meer regie in de ruimtelijke ordening. Met de Nota Ruimte en de Ruimtelijke Koers Zuid-Holland, zoals vastgelegd in het provinciale omgevingsbeleid, wordt gewerkt aan een rechtvaardige en toekomstbestendige verdeling van de ruimte. Deze kaders zijn richtinggevend voor het lokale beleid in Zoetermeer.

We willen actief bijdragen aan een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling die aansluit bij de nationale en provinciale koers. Daarbij streven we naar:

- Het agenderen van de Zoetermeerse opgaven bij het Rijk en de provincie, met als doel de afnemende woonaantrekkelijkheid en sociaaleconomische kracht te keren.

Om dit te realiseren, sluiten we aan bij de samenhangende mechanismen en opgaven uit onze Omgevingsvisie 2040, waaronder:

- Concurrerende woonaantrekkelijkheid;
- Sociaaleconomische kracht en brede welvaart;
- Samenhang tussen beroepsbevolking en werkgelegenheid;
- Verminderen van verschillen tussen wijken en buurten.

Samenwerking binnen de Haagse regio

Binnen de Haagse regio wordt intensief samengewerkt aan een gezamenlijke ruimtelijke koers, zoals verwoord in de handreiking 'Ruimtelijke puzzel – Handreiking Haagse regio'. Deze vormt een belangrijke bouwsteen voor het provinciale ruimtelijke voorstel en legt de basis voor verdere regionale samenwerking.

We willen bijdragen aan een sterke, samenhangende Haagse regio waarin ruimtelijke opgaven gezamenlijk worden opgepakt. We streven naar:

- Meer invloed op (boven)regionale besluitvorming over ruimte, wonen, groen-blauw netwerk, mobiliteit, economie, water en duurzaamheid.
- Een gezamenlijke agenda voor de grote ruimtelijke dilemma's in de regio.
- Afstemming van lokale ambities met regionale en nationale kaders, zoals NOVEX en de Nota Ruimte.

In 2026 richten we ons specifiek op het versterken van het groen-blauwe netwerk en het toekomstbestendig maken van bestaande wijken.

Omgevingsprogramma Kwaliteit van de Leefomgeving

In 2026 werken we aan het omgevingsprogramma Kwaliteit van de Leefomgeving. Dit programma vormt het overkoepelende kader voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in Zoetermeer. Het programma bestaat uit drie pijlers, die elk bijdragen aan een leefbare, duurzame en toekomstbestendige stad:

- Een toekomstbestendige, gezonde en veilige buitenruimte
Gericht op klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheidsbevordering. We zetten in op een gezond bodem- en watersysteem, een diverse natuur voor mens, plant en dier, een aantrekkelijke openbare ruimte voor bewegen, spelen en ontmoeten, een passend netwerk voor gezonde mobiliteit en voldoende ruimte voor onder- en bovengrondse nutsvoorzieningen. Binnen de Aanpak Buitenruimte (onderdeel van programma 3) worden de beleidslijnen en maatregelen voor deze pijler opgesteld.
- Verbetering van de kwaliteit van de gebouwde omgeving (bouwkwaliteit)
Onder deze pijler starten we in 2026 met het opstellen van het omgevingsprogramma Bouwkwaliteit. Dit programma geeft richting aan hoe we binnen de kaders van de Omgevingswet invulling geven aan verbetering van de bouwkwaliteit in de stad. We formuleren ambities en uitgangspunten voor gebouwspecifieke kwaliteitseisen, zoals ruimtelijke kwaliteit, cultureel erfgoed, architectuur, duurzaamheid en toekomstbestendig bouwen. Het programma is een uitwerking van de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040 en biedt houvast voor initiatiefnemers, ontwerpers en toetsers.
 - Als onderdeel hiervan actualiseren we de Welstandsnota, zodat deze beter aansluit op de uitgangspunten van de Omgevingswet en onze ruimtelijke ambities. Bewoners en andere stakeholders worden hierbij actief betrokken.
 - Ook werken we aan het omgevingsprogramma Cultureel Erfgoed, waarin wordt vastgelegd wat we willen behouden, versterken en zichtbaar maken op het gebied van Zoetermeers cultureel erfgoed. Denk aan monumenten, beschermde stadsgezichten en cultuurhistorisch waardevolle panden, complexen, gebieden en structuren uit de Post 45-periode. Dit programma draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en is een deeltuitwerking van het programma Bouwkwaliteit.
- Verbeteren van het gezonde leefmilieu
Gericht op gezondheidsbescherming en het beperken van milieubelastende factoren zoals fijnstof. Binnen deze pijler valt ook het verplichte omgevingsprogramma Actieplan Geluid, dat bijdraagt aan een gezondere leefomgeving.

Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid

In 2026 zetten we in op een bereikbare, veilige en leefbare stad. We verbeteren de infrastructuur, stimuleren duurzaam vervoer en versterken de verbindingen binnen de stad én met de regio. Denk hierbij aan de railverbinding richting Rotterdam, snellere busroutes naar Leiden en het verbeteren van bestaande lijnen zoals de ZoRo en LeiZo.

Mobiliteit benaderen we integraal: in samenhang met woningbouw, leefomgeving en duurzaamheid. Om deze opgaven goed te kunnen uitvoeren, breiden we tijdelijk de ambtelijke capaciteit uit met 1,5 fte voor Mobiliteit.

Regionale samenwerking en strategische projecten

Krakeling

MRDH en HTM zijn gestart met een onderzoek naar de toekomst van de Krakeling (deel Randstadraailijn 3). Zoetermeer is hierbij aangesloten. In dit onderzoek worden ook de opties uit motie 2411-76 meegenomen. Naar verwachting wordt in 2025/2026 een besluit genomen over het toekomstbeeld van deze verbinding.

ZoRo railverbinding

Door de geplande ontwikkeling van BleiZo (circa 5.000 woningen en 15–20 hectare bedrijvigheid) is de urgentie voor de ZoRo railverbinding toegenomen. Samen met Lansingerland en MRDH werken we aan de realisatie van deze verbinding. We werken aan gezamenlijke propositie waarin we de meerwaarde, urgentie en aanpak van de verbinding verder onderbouwen voor het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT).

LeiZo (Lijn 400/401)

Voor Lijn 400 worden verbeteringen doorgevoerd zoals vastgesteld in de eindrapportage. Daarnaast starten we een vervolgonderzoek naar de essentiële doortrekking van Lijn 400 naar de stations in Zoetermeer.

Samenwerking met MRDH

In 2026 werken we met de 21 gemeenten van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag verder aan een strategische agenda en uitvoeringsprogramma op basis van de mobiliteitsvisie MRDH.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Nachtbus

Voor de nachtbus Leiden–Zoetermeer wordt gezocht naar een oplossing voor na 2026. Het college heeft Qbuzz gevraagd een voorstel te doen. Voor de nachtbus Zoetermeer–Den Haag blijven we aandringen bij de MRDH op hervatting van de dienstregeling conform de concessieafspraken.

Omgevingsprogramma Mobiliteit

We werken aan een hernieuwde visie op mobiliteit, passend bij de Visie Zoetermeer 2040 en de Ruimtelijke Strategie 2040. Deze visie wordt opgenomen in een thematisch omgevingsprogramma, waarbij participatie op inhoudelijke onderdelen wordt georganiseerd.

Onderzoek alternatieve verkeerscirculatie

In lijn met de Ruimtelijke Strategie 2040 voeren we een onderzoek uit naar alternatieve verkeerscirculatie. Doel is om maatregelen te identificeren die bijdragen aan het verminderen van het autogebruik. Voorbeelden zijn betere fietsvoorzieningen en openbaar vervoer.

Verkeersveiligheid en educatie

Verkeersveiligheidsbeleid

We implementeren nieuw beleid dat ervoor zorgt dat wegen bij projecten en nieuwbouwlocaties worden ingericht volgens de richtlijnen. Dit gebeurt onder andere via het SPV (Strategisch Plan Verkeersveiligheid) en het Programma Mobiliteit en Bereikbaarheid. Accent hierbij ligt op de inrichting van de weg (drempels, versmallingen etc). De inrichting van de wegen moet passen bij de nieuwe richtlijnen van de CROW en het gebruik van deze wegen.

Via het verkeerseducatieprogramma, zoals School op Seef, worden basisschoolleerlingen gestimuleerd om verkeerskennis op te bouwen en toe te passen. Ook worden van november tot en met januari worden activiteiten georganiseerd om de zichtbaarheid van kinderen in het verkeer te vergroten. Dit gebeurt via het uitdelen van reflecterende materialen en educatie op school.

Evaluatie parkeerbeleid

In 2026 vindt een evaluatie plaats van de Parkeernota en uitvoeringsregels uit 2019, zodat het beleid blijft aansluiten bij actuele inzichten en behoeften. De evaluatie geeft aan hoe het parkeerbeleid de afgelopen jaren heeft gewerkt. Naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie wordt de Nota Parkeernota aangepast. De evaluatie staat gepland voor het tweede kwartaal van 2026 en op basis hiervan volgen de aanpassingen dan in het derde kwartaal van datzelfde jaar.

Doelstelling 7.5 Overige

We werken aan een toekomstbestendige vastgoedportefeuille die bijdraagt aan de klimaatdoelen, maatschappelijke opgaven en een toegankelijke stad voor iedereen. In 2026 zetten we belangrijke stappen in verduurzaming, toegankelijkheid en het beter benutten van gemeentelijke gebouwen. Ook ontwikkelen we een integrale huisvestingsstrategie voor culturele en maatschappelijke voorzieningen.

Verduurzaming en toegankelijkheid

We starten met de uitvoering van de verduurzamingsstrategie voor het gemeentelijk vastgoed. De eerste integrale projecten worden gerealiseerd bij onder andere het Stadstheater en het CKC. De voortgang wordt gemonitord via een dashboard. Deze aanpak draagt bij aan een energiezuinige vastgoedportefeuille die voldoet aan de Paris Proof-norm. Dit houdt in dat gebouwen maximaal 50 kWh per m² per jaar mogen verbruiken, zodat ze in 2050 volledig CO₂-neutraal zijn.

Daarnaast verbeteren we de fysieke toegankelijkheid van 43 gemeentelijke gebouwen, bijvoorbeeld door het aanpassen van entrees, toiletten en verkeersruimtes. De voorbereidingen starten in 2025, de uitvoering vindt gefaseerd plaats in 2026. Hiermee zorgen we dat gemeentelijke gebouwen voor iedereen toegankelijk zijn.

Toekomstgerichte huisvesting

We ontwikkelen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor culturele en maatschappelijke voorzieningen. Dit plan wordt per locatie op maat uitgewerkt, met aandacht voor duurzaamheid, toegankelijkheid en een evenwichtige spreiding van functies in de stad. We brengen de opgave per pand in kaart en stellen investeringsstrategieën op, gebaseerd op urgentie, technische staat, levensduur en maatschappelijke meerwaarde. De uitwerking wordt vastgelegd in een bestuurlijk voorstel met financiële planning en prioritering.

Betere benutting van bestaand vastgoed

Voor het kantoorgebouw Welkom 2 aan het Croesinckplein zetten we in op het terugdringen van leegstand door actief nieuwe huurders en gebruikers aan te trekken. In 2025 is de buitenruimte heringericht en zijn interne verbeteringen doorgevoerd, waaronder de plaatsing van een nieuwe brandtrap om de brandveiligheid te vergroten. In 2026 bouwen we voort op deze verbeteringen om het gebouw aantrekkelijker en functioneler te maken voor nieuwe gebruikers.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën Programma 7

Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder

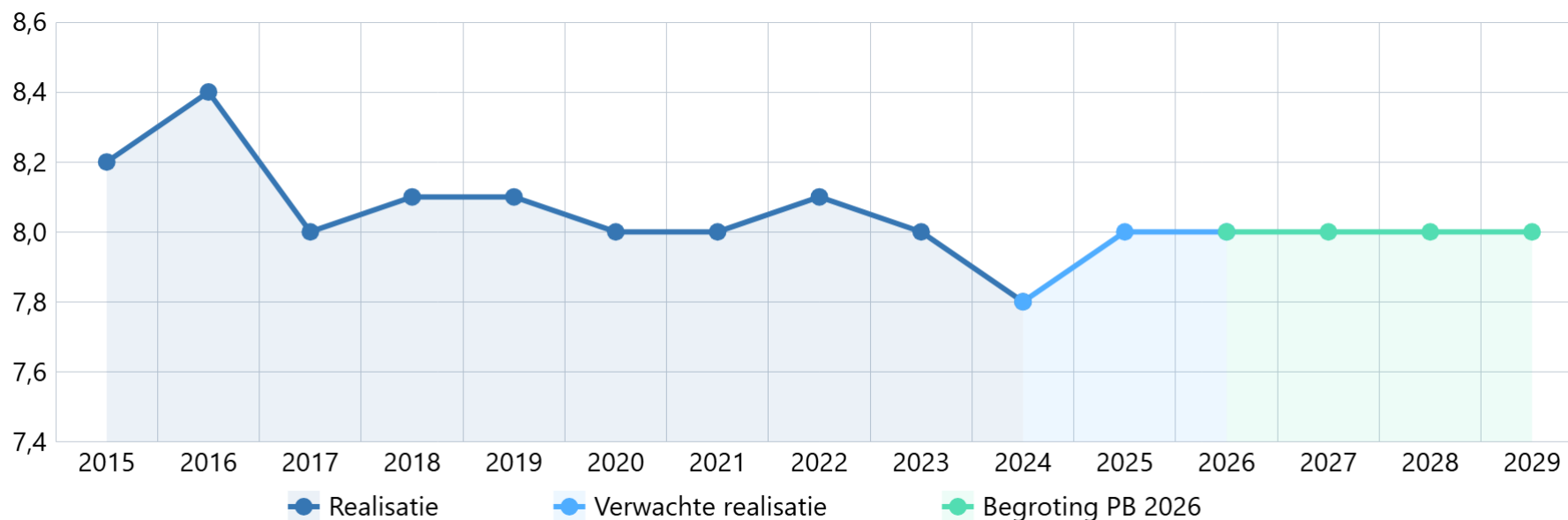
Waardering bewoners woonruimte

Tevredenheid van het huishouden over hun woning (in rapportcijfers).

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	7,8	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	8,0	8,0	8,0	8,0

Trendgrafiek Waardering bewoners woonruimte

Toelichting:

In 2024 gaven huishoudens in Zoetermeer hun woonruimte gemiddeld een 7,8 – de laagste waardering sinds 2014. Opvallend is het grote verschil in tevredenheid tussen eigenaren en huurders van eengezinswoningen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat woningeigenaren doorgaans meer mogelijkheden hebben om hun woning aan te passen aan persoonlijke wensen dan huurders. Daarnaast speelt de aanhoudende woningnood en de aanwezigheid van onderhoudsachterstanden in sommige wijken een rol in de dalende waardering.

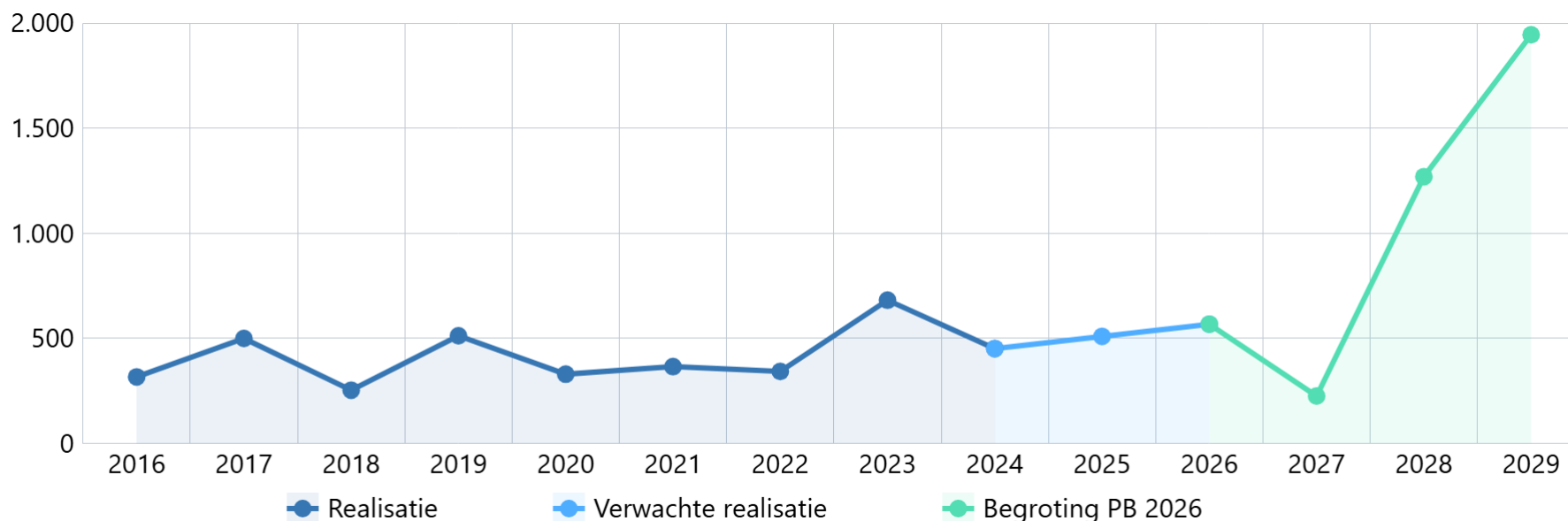
Aantal op te leveren woningen per jaar

Het weergegeven aantal betreft het aantal woningen dat per jaar gepland is om te worden gebouwd (minimaal 700 woningen per jaar).

Bron: Woningbouwmonitor, 8 juli 2025. NB: De aantallen voor Entree zijn in deze cijfers meegenomen.

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	451	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	567	225	1.269	1.944

Trendgrafiek Aantal op te leveren woningen per jaar

Toelichting:

Sinds de vaststelling van het Woningbouwprogramma in 2017 streven we naar een gemiddelde jaarlijkse woningbouwproductie van 700 woningen. Voor de periode 2025 tot en met 2031 zijn 7.033 woningen gepland, wat neerkomt op gemiddeld 1.000 woningen per jaar. Dit is 130% van de oorspronkelijke doelstelling en sluit aan bij landelijke normen. In deze prognose is rekening gehouden met circa 30% planuitstel.

Het zwaartepunt van de woningbouwproductie ligt in de jaren vanaf 2028, wanneer de oplevering van meerdere grote projecten in de Binnenstad en Entree gepland staat. Voor de langere termijn, tot 2040, zijn projecten voorzien voor in totaal 11.354 woningen.

De genoemde aantallen betreffen woningbouwontwikkelingen die projectmatig door de gemeente worden ondersteund. Woningen die via reguliere vergunningprocedures worden gerealiseerd, komen hier nog bovenop en dragen aanvullend bij aan de totale woningbouwproductie.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder (7.1)	-1.321	-1.018	-986	-977	-973

Toelichting:

Het budget wordt met name ingezet voor de uitvoerings- en beleidstaken voor wonen (inclusief de Bestuurlijke Tafel Wonen Haaglanden). Voor de beleidstaken en de exploitatie woonwagenuisvesting is afzonderlijk budget beschikbaar. Voor extra formatie wonen is voor 2026 en 2027 1 fte toegevoegd (€ 0,1 mln.). Daarnaast is voor de uitvoering van de Wet Goed Verhuurderschap van 2025 tot en met 2029 ca. € 0,1 mln. (bedrag is aflopend) opgenomen.

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio (7.2)	-1.010	-784	-956	-716	-1.459

Toelichting:

Onder deze doelstelling zijn per (sub)product de in gang gezette projecten zoals grondexploitaties Oosterheem, Markt 10 en Palenstein opgenomen. Deze uitgaven zijn voor de exploitatie neutraal, omdat dekking plaatsvindt vanuit grondverkoop en andere opbrengsten waaronder subsidies. Een eventueel aanwezig saldo wordt gemuteerd als onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie). Eventuele winstafrachten vinden plaats via mutaties in de reserves. Voor verliezen wordt een voorziening getroffen. Naast grondexploitaties zijn er faciliterend grondbeleid projecten. Dit is vaak neutraal omdat de kosten worden gedekt vanuit bijdragen. Op het product grondbedrijf algemeen vindt er naar aanleiding van het risicoprofiel zo nodig een vrijval of een toevoeging plaats. Op een afzonderlijk product overige financiële middelen worden de (vaste) kosten en opbrengsten verantwoord van gemeentelijke eigendommen (zoals grond). Hierop wordt jaarlijks een voordelig saldo behaald. Door incidentele opbrengsten en kosten kunnen deze jaarlijks wisselen, eventuele afwijkingen worden gemeld via de Tussenberichten. Ten behoeve van de vernieuwing van de stad in onder andere de Binnenstad worden voorbereidende werkzaamheden verricht. In de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 zijn hiertoe middelen gereserveerd die via afzonderlijke raadsbesluiten beschikbaar kunnen worden gesteld. Voor de exploitatie zijn deze kosten vanwege de dekking vanuit de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 neutraal. Voor het programma woningbouw als aanjager is voor 2026 en 2027 budget verstrekt met als dekking de Reserve Fonds Zoetermeer 2040. Daarnaast zijn er via het coalitieakkoord middelen beschikbaar gesteld voor Meerzicht en Buytenwegh. Via het raadsbesluit Meer voor Meerzicht 2035 is met subsidie van het rijk en een gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2026/2028 budget beschikbaar gesteld. Voor de kapitaallasten en het onderhoud van het programma Entree zijn vanaf 2026 en verdere jaren oplopende budgetten opgenomen.

Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte

Waardering bewoners ruimtelijke kwaliteit

De waardering van de bewoners gemeten op basis van een vaste vragenreeks in de Stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	75%	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	76%	76%	76%	76%

Toelichting:

De ruimtelijke kwaliteit (in procenten) wordt elke twee jaar gemeten, in de even jaren.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte (7.3)	-2.237	-2.156	-2.156	-2.156	-2.156

Toelichting:

Het budget wordt grotendeels ingezet voor personele inzet onder andere voor welstand, beeldkwaliteitsplannen, buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA), bestemmingsplannen en gebiedsvisies (omgevingsvisie).

Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid

Waardering verkeersveiligheid

Gemiddeld algemeen rapportcijfer ten aanzien van de tevredenheid over de verkeersveiligheid op buurtniveau door respondenten van de Stadspeiling (18+).

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	6,7	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	7,5	7,5	7,5	7,5

Toelichting:

Deze meetfactor wordt elke twee jaar gemeten, in de even jaren.

Waardering bereikbaarheid auto

Het gemiddelde algemene rapportcijfer voor de bereikbaarheid per auto van bestemmingen binnen en buiten Zoetermeer.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	7,9	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	7,7	7,7	7,7	

Toelichting:

Deze meetfactor wordt elke twee jaar gemeten, in de even jaren.

Waardering bereikbaarheid fiets

Het gemiddelde algemene rapportcijfer van de bereikbaarheid per fiets binnen Zoetermeer.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	8,3	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	8,1	8,1	8,1	

Toelichting:

Deze meetfactor wordt elke twee jaar gemeten, in de even jaren.

Waardering bereikbaarheid ov

Het gemiddelde algemene rapportcijfer voor de bereikbaarheid per openbaar vervoer van bestemmingen binnen en buiten Zoetermeer door respondenten van de Stadspeiling (18+).

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie	7,1	-	-	-	-
Begroting PB 2026	-	7,5	7,5	7,5	

Toelichting:

Deze meetfactor wordt elke twee jaar gemeten, in de even jaren.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid (7.4)	-1.511	-1.184	-905	-1.121	-1.140

Toelichting:

Het budget wordt ingezet voor de uitvoering van de (exploitatie) mobiliteitsprojecten zoals fietslessen voor basisscholen en de inzet van verkeerskundigen. De formatie van de verkeerskundigen wordt met 1,5 fte uitgebreid. Hiervoor is eerst een bijdrage van de reserve beschikbaar en daarna wordt dit vanuit de groei van de stad gedekt. In het coalitieakkoord is incidenteel budget oplopend tot € 166.000 voor 2024/2025 en € 83.000 voor 2026 vrijgemaakt voor de verbetering van de verkeersveiligheid en de metropolitane fietsroute. Daarnaast is er in 2026 incidenteel budget voor het project nachtbus € 200.000 en Mobiliteit participatie en onderzoek € 240.000.

Doelstelling 7.5 Overige

Waardering vastgoed

Het percentage heeft betrekking op het minimaal landelijk gemiddelde %.

Bron: Klanttevredenheidsonderzoek

Type	2024	2026	2027	2028	2029
Realisatie		-	-	-	-
Begroting PB 2026	-		70,0%		

Toelichting:

De tabel laat de resultaten van 2024 en verder zien, de laatste klanttevredenheidsmeting is in 2023 uitgevoerd. Tijdens deze meting heeft 66% van de respondenten aangegeven tevreden of zeer tevreden te zijn over het gebruik van gemeentelijke accommodaties. De volgende meting vindt plaats in 2025.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overige (7.5)	-1.569	-462	-436	-448	-391

Toelichting:

Het budget wordt ingezet voor de exploitatie van het commerciële vastgoed (ca. € 1,7 mln. aan inkomsten en uitgaven) en de doorbelasting van concernoverhead voor stedelijke ontwikkeling ca. € 1,6 mln.

Risico's

Niet van toepassing.

Beleidswijzigingen/Nieuw beleid

Bedragen x € 1.000				
Beleidswijzigingen/Nieuw beleid	2026	2027	2028	2029
1. Omgevingswet	102	102	102	102
2. Extra vastgoedadviseur - dekking via inzet op projecten	116 -58	116 -58	116 -58	116 -58
3. Dakenteam - dekking via reserve Zoetermeer 2040 - dekking via subsidie en kostenverhaal	200 -120 -80	200 -120 -80		
4. Volkshuisvestingsprogramma - dekking via reserve Zoetermeer 2040	300 -300	300 -300		

5. Formatie wonen - dekking via reserve Zoetermeer 2040	116 -116	116 -116	pm	pm
6. Formatie verkeer/mobiliteit - dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	195 -195	195 -195	195	195
Mobiliteit participatie en onderzoek - dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	240 -240			
7. Wet Goed Verhuurderschap en Wet betaalbare huur - dekking via OAD	135	106	97	93
8. Voorbereiding regiodeal - dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	100 -100	pm	pm	pm
9. Penvoerderschap Hoefweg - dekking via reserve Fonds Zoetermeer 2040	20 -20	20 -20	20 -20	20 -20
Saldo	295	266	452	448

Toelichting

1. Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet en is het beheer van omgevingsdocumenten complexer geworden. Het nieuwe Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) vervangt eerdere systemen en vraagt om nauwkeurige afstemming van kaarten, regels en beleid. Om dit goed te organiseren, zetten we in 2026 één fulltime stedenbouwkundig medewerker in. Deze medewerker beheert en publiceert de omgevingsdocumenten, stemt softwarewijzigingen af en ondersteunt collega's. Zo zorgen we voor een betrouwbaar DSO, voldoen we aan de wet en beperken we juridische risico's. De kosten voor deze inzet bedragen € 0,102 mln.

2. Extra vastgoedadviseur (1,0 fte)

Om de groeiende bouwopgave in Zoetermeer goed te kunnen ondersteunen, is uitbreiding van de vaste formatie vastgoedadviseurs voor de grondexploitaties, het kostenverhaal en de gebiedsprogramma's noodzakelijk. De afgelopen jaren is hiervoor structureel 1,0 fte ingehuurd, deels bekostigd vanuit projectbudgetten. Gezien de omvang van de woningbouwprojecten, gebiedsprogramma's (zoals Binnenstad en Meerzicht) en de uitgifte van (bedrijfs)kavels, is het wenselijk deze capaciteit structureel in de formatie op te nemen. Met deze uitbreiding houden we kennis en continuïteit in huis en verminderen we de afhankelijkheid van externe inhuur. Het benodigde budget bedraagt € 0,116 mln. waarvan circa 50% gedekt wordt uit projectbudgetten.

3. Dakenteam

In 2026 zetten we de volgende stap met het Dakenteam om daken in Zoetermeer beter te benutten. Na de voorbereidende fase in 2024 en 2025 richten we ons nu op concrete resultaten, met focus op de aanpak Optoppen–Aanplakken–Uitplinten (OAU). Deze aanpak draagt bij aan het verminderen van het woningtekort én aan de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van bestaande buurten.

Samen met woningcorporaties zijn intenties vastgelegd om woningen toe te voegen aan bestaande complexen. Daarnaast verkennen we kansen bij VvE's, parkeergarages en wijkwinkelcentra, en stimuleren we groene en blauwe daken via collectieve acties. Ook organiseren we de Week van het Dak (Dakenfestival 2.0).

Voor de uitvoering is in 2026 en 2027 een budget van € 0,2 mln. nodig (€ 0,1 mln. per jaar). Dit wordt ingezet voor projectleiding, kwartiermakers en ondersteuning. De kosten worden gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040 en diverse subsidies. Zodra OAU-projecten in voorbereiding of uitvoering gaan, zijn de reguliere regels voor kostenverhaal van toepassing.

4. Volkshuisvestingsprogramma

Met het Volkshuisvestingsprogramma geven we richting aan de woningbouwopgave in samenhang met sociaaleconomische ontwikkelingen in Zoetermeer. We spelen in op de groei en veranderende samenstelling van de bevolking, het tekort aan betaalbare woningen en de druk op voorzieningen.

De uitvoeringsagenda, gekoppeld aan de Woonzorgvisie, bevat concrete acties waarmee we als gemeente actief sturen. Voor monitoring worden nieuwe indicatoren ontwikkeld. Om het programma goed uit te voeren, is extra ambtelijke capaciteit nodig.

Voor 2026 en 2027 is jaarlijks € 0,3 mln. aan programmaprojecten nodig. Dit is nodig om de continuïteit en kwaliteit van het programma te waarborgen en Zoetermeer goed voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen.

5. Formatie Wonen

De huidige formatie voor Wonen is onvoldoende om de toenemende opgaven en werkdruk op te vangen. Daarom wordt voorgesteld om tijdelijk 1 fte toe te voegen. Deze uitbreiding is nodig om de kwaliteit en voortgang van het werk te waarborgen, onder andere bij de advisering over woningbouwprojecten en de samenwerking met corporaties en de regio.

De kosten bedragen € 0,116 mln. per jaar. Voor 2026 en 2027 worden deze gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040. Daarna wordt beoordeeld of structurele opname in de begroting mogelijk is via de groei van de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

6. Formatie Mobiliteit en werkbudget

De ambities op het gebied van mobiliteit in Zoetermeer zijn groot, onder meer binnen gebiedsprogramma's, regionale samenwerking en de uitvoering van Zoetermeer 2040. De huidige capaciteit is hiervoor onvoldoende. Daarom wordt voorgesteld om de formatie tijdelijk uit te breiden met 1,5 fte voor vijf jaar.

De extra capaciteit wordt ingezet voor:

- Regionale samenwerking (MRDH, provincie, rijk);
- Uitvoering van de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer;

- Opstart van projecten zoals de metropolitane snelfietsroute en de OV-schaalsprong (ZoRo-lijn, LeiZo);
- Opstellen en uitvoeren van het Actieplan Verkeersveiligheid.

Deze inzet voorkomt versnippering, borgt kwaliteit en voorkomt vertraging in besluitvorming. De kosten bedragen € 0,195 mln. per jaar. Voor 2026 en 2027 worden deze gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040; daarna wordt gekeken naar structurele dekking via de algemene uitkering.

Daarnaast is een werkbudget van € 0,24 mln. nodig voor:

- Participatie bij het thematisch Omgevingsprogramma Mobiliteit (€ 80.000);
- Onderzoek naar alternatieve verkeerscirculatie en voorrang voor fietsverkeer, inclusief verkeerstellingen (€ 110.000);
- Evaluatie van het parkeerbeleid en advies over mobiliteitsnormen (€ 50.000).

Ook dit budget wordt gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040.

7. Wet goed verhuurderschap en Wet betaalbare huur

Sinds 2024 is de gemeente verantwoordelijk voor het behandelen van meldingen en klachten over verhuurders op basis van de Wet goed verhuurderschap (Wgv). Met de invoering van de Wet betaalbare huur (Wbh) per 1 juli 2024 komen daar extra toezichtstaken bij, zoals controle op huurprijsbescherming in het middenhuursegment.

De gemeente heeft hiervoor een meldpunt ingericht en werkprocessen opgezet. In 2025 wordt dit verder uitgebouwd. De inzet richt zich op het behandelen van meldingen, handhaving, juridische ondersteuning en het aanpassen van processen. Voor de uitvoering van deze taken is opdracht gegeven aan het Huurteam van Stichting Steenvlinder. De tussenevaluatie van deze samenwerking vindt na zes maanden plaats. Het college informeert de raad hierover in februari 2026.

De kosten voor 2025 bedragen € 0,135 mln. Deze worden ingezet voor extra capaciteit bij de teams Handhaving en Wonen en juridische ondersteuning. De middelen worden gedekt uit de structurele en tijdelijke rijksbijdrage (tot 2029) via de algemene uitkering. In de jaren daarna wordt de inzet naar verwachting geleidelijk afgebouwd.

8. Voorbereiding Regiodeal

Het rijk heeft begin 2025 een Regiodeal van € 10 mln. toegekend aan de New Town-gemeenten Nissewaard, Zoetermeer en Capelle aan den IJssel. Deze deal is bedoeld om de leefbaarheid en sociale samenhang in kwetsbare wijken te verbeteren. Voor Zoetermeer sluit dit aan op de Visie Zoetermeer 2040 en de inzet op wijkverbetering.

De Regiodeal wordt in 2025 en 2026 voorbereid. Hiervoor is onderzoek nodig en wordt een projectmanager ingezet. De kosten voor Zoetermeer bedragen € 50.000 in 2025 en € 0,1 mln. in 2026. Deze worden gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040. De subsidie dekt slechts beperkt uitvoeringskosten (3% van het totaal), waardoor aanvullende inzet vanuit de gemeente nodig is. Cofinanciering zal grotendeels plaatsvinden vanuit bestaande budgetten. Na toekenning van de subsidie volgt een afzonderlijk raadsvoorstel voor de uitvoering.

9. Penvoerderschap Hoefweg

De gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg wordt per 1 januari 2025 opgeheven. Na goedkeuring van de jaarrekening 2024 is Zoetermeer aangewezen als penvoerende gemeente.

Zoetermeer ontvangt € 0,2 mln. uit het voordelig resultaat bij opheffing voor de uitvoering van het penvoerderschap. Dit omvat het afhandelen van alle contacten, vorderingen en eventuele juridische procedures gedurende een periode van tien jaar na de opheffingsdatum.

Vervallen prestatie-indicator bestemmingsplannen

De indicator 'Aantal vastgestelde bestemmingsplannen' bij doelstelling 7.2 vervalt per 2025. Door de invoering van de Omgevingswet worden traditionele bestemmingsplannen vervangen door één integraal omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente. Daarmee is deze indicator niet langer bruikbaar als maatstaf.

In lijn met de Omgevingsvisie en de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer werken we aan nieuwe effect- en prestatie-indicatoren die beter passen bij de doelen van Zoetermeer 2040. Deze nieuwe systematiek is nog in ontwikkeling. Zodra deze gereed is, stellen we passende indicatoren vast die bijdragen aan een transparante en samenhangende sturing op ruimtelijke kwaliteit.

Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000				
Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen	2026	2027	2028	2029
Niet van toepassing				
Saldo	0	0	0	0

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Programma 7 Inrichting van de stad	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	-38.943	-34.934	-30.215	-25.756	-24.782	-17.317
Baten	26.189	24.023	21.288	18.220	14.229	10.664
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-12.754	-10.911	-8.927	-7.536	-10.553	-6.652
Toevoegingen	-18.273	-5.173	-2.061	-2.480	188	-256
Onttrekkingen	18.764	8.621	5.385	4.577	4.947	789
Mutaties reserves	491	3.449	3.324	2.096	5.136	533
Saldo	-12.263	-7.462	-5.603	-5.439	-5.418	-6.120

Toelichting financiën op hoofdlijnen:

Doelstelling 7.1

De uitgaven voor wonen van ongeveer € 1,5 mln. werden met name ingezet voor de uitvoerings- en beleidstaken voor wonen (inclusief de Bestuurlijke Tafel Wonen Haaglanden en woonwagenuisvesting). Hier staat een opbrengst van € 0,4 mln. (standplaatsvergoeding, aandeel overige gemeenten Bestuurlijke Tafel Wonen en bijdrage woningcorporaties) tegenover.

Doelstelling 7.2

De uitgegeven gelden voor vernieuwing hadden vooral betrekking op grondexploitaties (€ 15 mln. lasten en baten voor 2026 daarna aflopend), uitgaven diverse gebiedsontwikkelingen zoals de Binnenstad € 0,5 mln. en Meerzicht € 4,8 mln. Ivoor 2026 en 2026 is € 0,3 mln. beschikbaar voor het volkshuisvestingsprogramma en € 0,2 mln. voor het dakenteam. De inkomsten uit incidentele verkopen, huren en pachten bedragen € 2 mln. en daar tegenoverstaande kosten € 1,3 mln.

Doelstelling 7.3

De uitgaven voor ruimtelijke ordening van € 2,2 mln. werden voor het grootste deel gedaan voor de personele inzet op het gebied van welstand en ruimtelijke ordening.

Doelstelling 7.4

De uitgaven voor verkeer van € 1,7 mln. en bijdrage reserve 0,5 mln. zijn gedaan voor verkeer en eenmalige projecten verkeer.

Doelstelling 7.5

De overige uitgaven van € 3,4 mln. en € 1,7 mln. inkomsten betreffen met name de exploitatie van de commerciële panden van de vastgoedportefeuille en overhead.

Aangenomen amendementen en moties perspectiefdebat

Motie 2506-15 Toegankelijkheid OV	Verzoekt het college om: • In kaart te brengen welke haltes in Zoetermeer nog niet aan de toegankelijkheidsnormen voldoen en voor haltes waar dat van toepassing en op dit moment opportuun is, een subsidieverzoek bij de Provincie in te dienen. Stand van zaken: De mogelijke halteplaatsen zijn in beeld. Op dit moment wordt onderzocht of we in aanmerking komen voor subsidie. Als dat het geval is, wordt eerst een projectplan met een sluitende begroting opgesteld voordat de aanvraag kan worden ingediend. De raad wordt in het vierde kwartaal van 2025 geïnformeerd over de voortgang.
Motie 2506-17 Kerkenvisie	Draagt het college op: • in vervolg op de inventarisatie nu verder te gaan met het opstellen van een kerkenvisie, inclusief participatie, om zo te komen tot visie, beleid en samenwerking over het gebruik van gebouwen door geloofsgemeenschappen • de eerste concrete stappen in deze ontwikkeling nog deze raadsperiode te zetten. Stand van zaken: Het college geeft uitvoering aan een kerkenvisie via de Inventarisatie religieus vastgoed, gestart in 2024. Deze is inmiddels opgesteld in samenwerking met religieuze gemeenschappen en belangenverenigingen. Eind augustus is de inventarisatie religieus vastgoed afgerond en openbaar gemaakt. In het vierde kwartaal van 2025 volgt het eindverslag van de participatie.
Motie 2506-26 ThuisPlusFlats	Draagt het college op om: 1. In gesprek te gaan met de wooncorporaties in Zoetermeer om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om in bestaande flats in Zoetermeer op twee of drie woonlagen een ThuisPlusFlat is te realiseren. 2. In gesprek te gaan met demissionair minister Mona Keijzer en de wooncorporaties over de nieuwe wijk Entree om te onderzoeken of het mogelijk is om op deze locatie een ThuisPlusFlat is te realiseren.

	3. Een terugkoppeling te geven aan de raad voor 1 januari 2026. Stand van zaken: In de Uitvoeringsagenda van de Woonzorgvisie 2025–2028 is opgenomen dat vijf woonzorgconcepten worden ontwikkeld in samenwerking met onder andere de Zoetermeerse woningcorporaties. Eén van deze concepten is de Thuisplusflat. In het najaar van 2025 worden samen met partners bezoeken georganiseerd aan bestaande Thuisplusflats elders in het land, als voorbereiding op de ontwikkeling van een vergelijkbaar concept in Zoetermeer. Daarnaast wordt onderzocht of het mogelijk is om extra woonlagen toe te voegen aan bestaande woongebouwen. Deze mogelijkheid wordt meegenomen in de structurele overleggen met woningcorporaties, waarbij ook wordt gekeken naar de koppeling met de aanpak OAU.
2506-50 Maak inwoners vooraf wegwijs in het proces van gebiedsontwikkeling en nieuwbouw	Verzoekt het college • Te zorgen voor heldere en toegankelijke informatie voor inwoners over het verloop van gebiedsontwikkelingen en nieuwbouwprojecten in Zoetermeer, inclusief de fasen, het verwachte tijdspad, de rol van de gemeente, en de momenten waarop waarover participatie en inspraak mogelijk is; • Deze informatie op maximaal B1-niveau beschikbaar te maken, in woord en beeld (bijvoorbeeld als praatplaat of digitale tijdlijn), en standaard mee te sturen bij uitnodigingen voor participatiebijeenkomsten - ook wanneer deze namens projectontwikkelaars worden verzonden; • De kosten te dekken uit de bestaande participatiebudgetten. Stand van zaken: De raad ontvangt uiterlijk in het laatste kwartaal van 2026 een voorstel hierover.
Motie 2506-63A Veilig lopend of fietsend naar school	Verzoekt het college • Een stadsbrede campagne op te zetten om ouders gericht te wijzen op verkeersonveilig gedrag én de impact ervan op omwonenden rondom scholen; • Hiervoor eenmalig € 100.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit het Fonds Zoetermeer 2040; • De raad uiterlijk eind 2026 te informeren over de uitvoering en behaalde resultaten.

Stand van zaken:

De raad ontvangt in het eerste kwartaal van 2026 een voorstel hierover. De inhoudelijke uitwerking start in september en vergt enige tijd, waardoor het voorstel pas begin volgend jaar gereed is voor besluitvorming.

Waar staat je gemeente indicatoren

Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer:

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Bouwen-en-wonen/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/mobiliteit/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>